

Kunnallisalan kehittämissätiö KAKS Kiinteistöalan koulutussätiö Kiinko

OAJ:n ja Tehyn jäsenten näkemyksiä ja kokemuksia terveestä työtilasta sekä siihen liittyvien haasteiden ratkaisemisesta

Kiinteistö- ja rakennusalan sekä kunnallisen sivistys-, sosiaali- ja terveysjohdon edustajien ajatuksia tulevaisuuden panostuksen kohteista

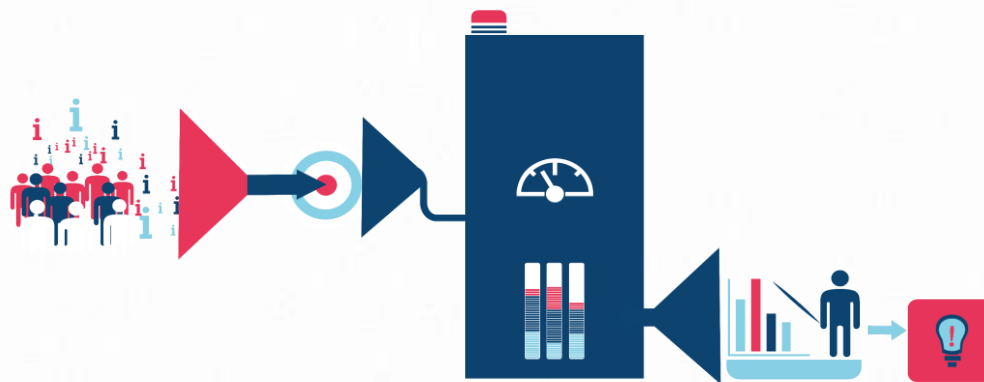
6.2.2019

Anu Valtari, Tuomo Lähdeniemi ja Janne Jauhiainen

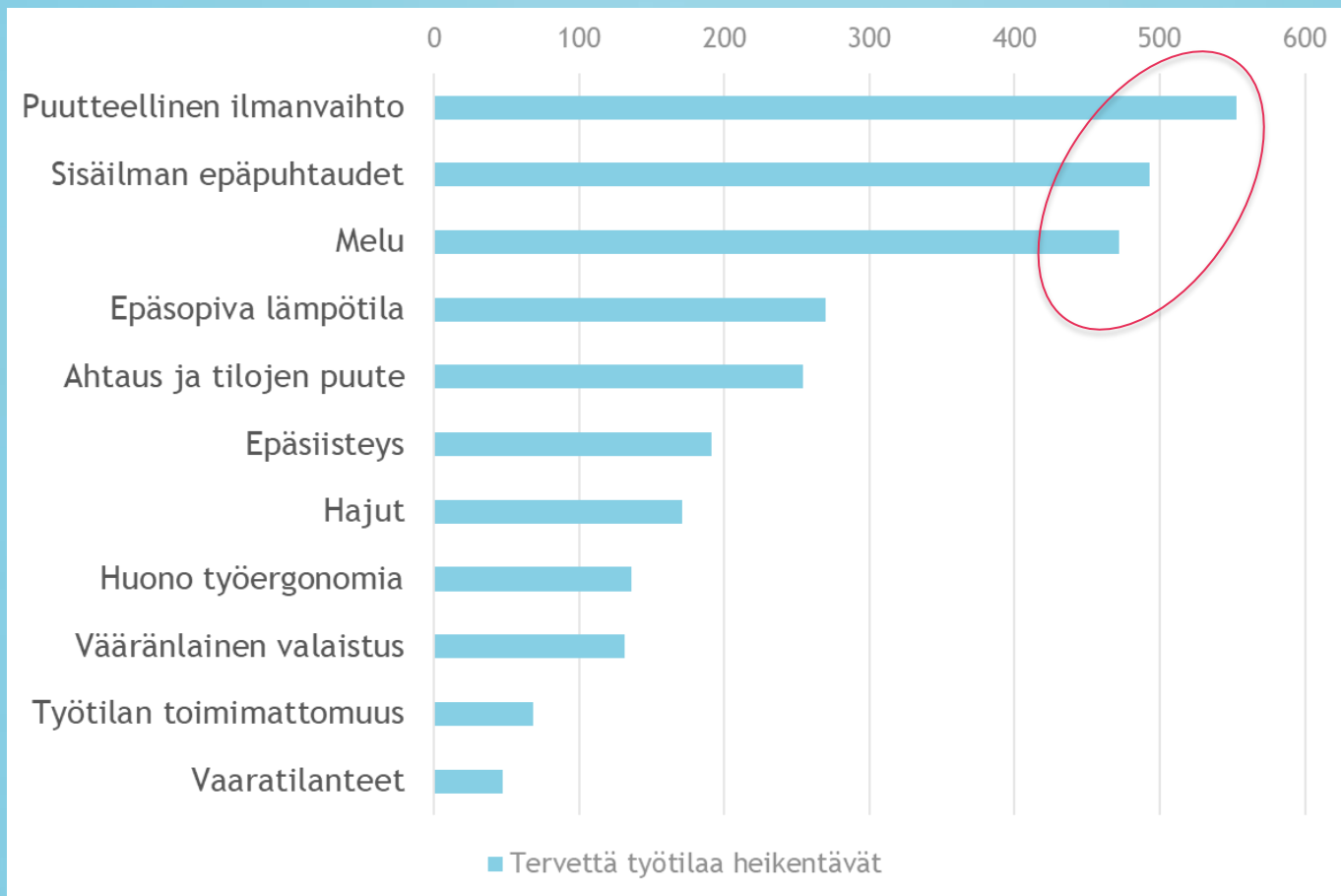
Sisältö

Terveiden tilojen päätulokset	3
Terveen työtilan haasteiden ratkaiseminen	12
Tulevaisuuden lisäpanostukset ongelmien ratkaisemiseksi	24
Kokemukset terveestä työtilasta	31
Osallistumiset ja osallistumispolku	43
Liitteet	50

Terveiden tilojen päätulokset

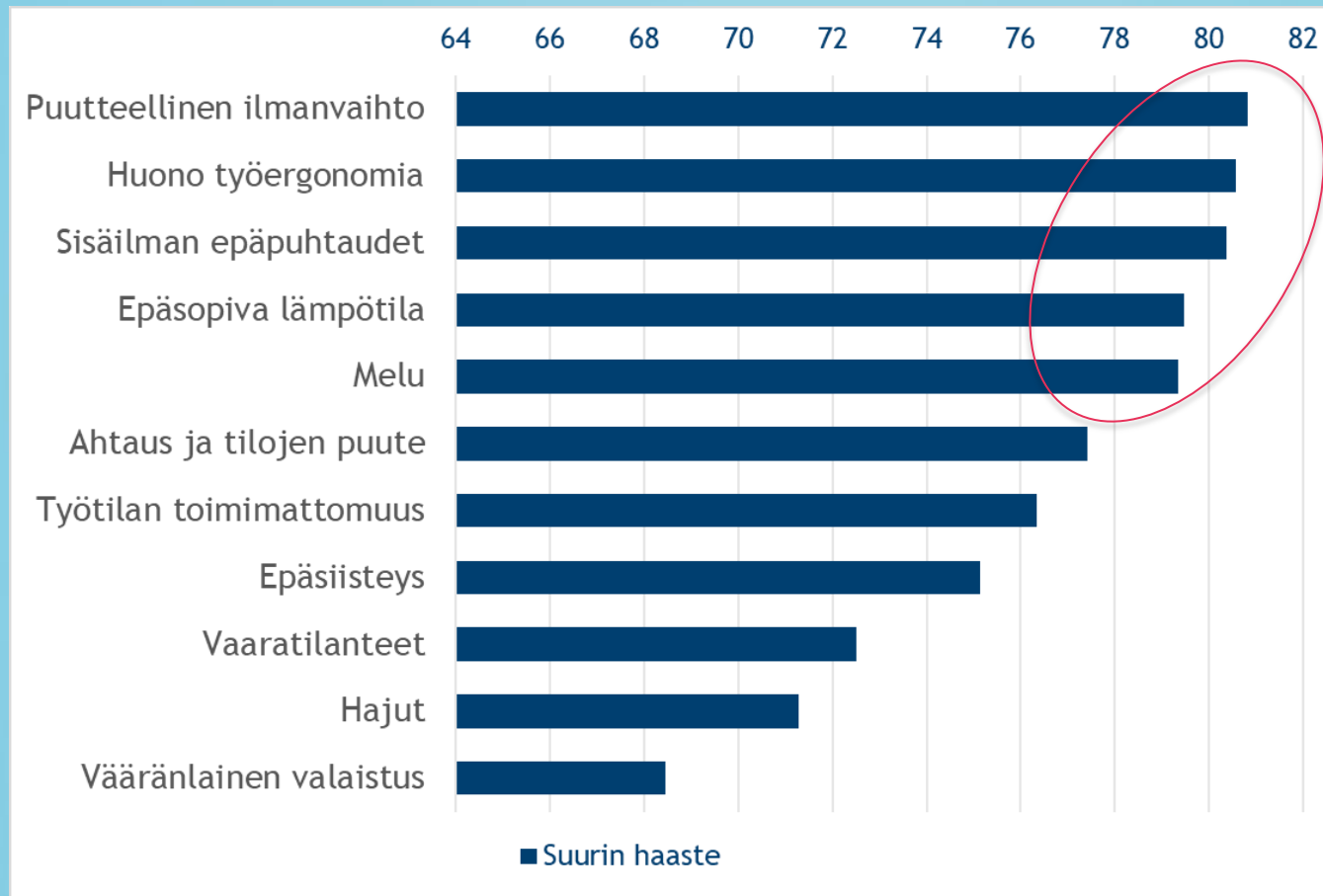
Kolme selkeästi merkittävintä terveen työtilan heikentäjää

Millaiset asiat
heikentävät
tervettä työtilaa?

*Asteikko kertoo,
kuinka monta
kertaa ko. teema
on mainittu
aineistossa.*

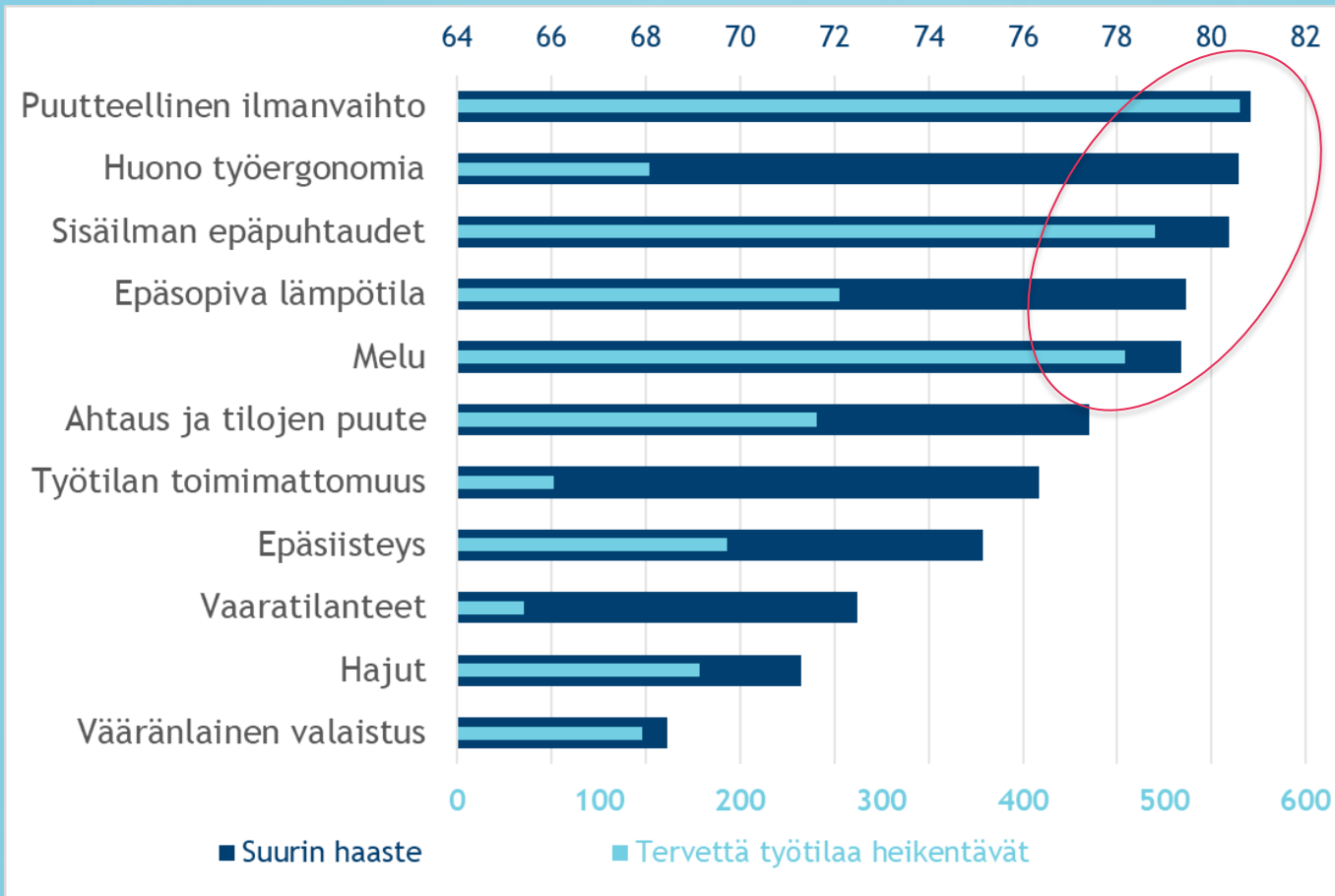
TOP 5 suurinta terveen työtilan haastetta erottuu

Mitkä ovat
suurimmat
haasteet terveen
työtilan kannalta?

*Asteikko kertoo
teeman
tärkeyden
keskiarvon
(0-100).*

Sisäilmaan ja työergonomiaan liittyvät haasteet nousevat esiin

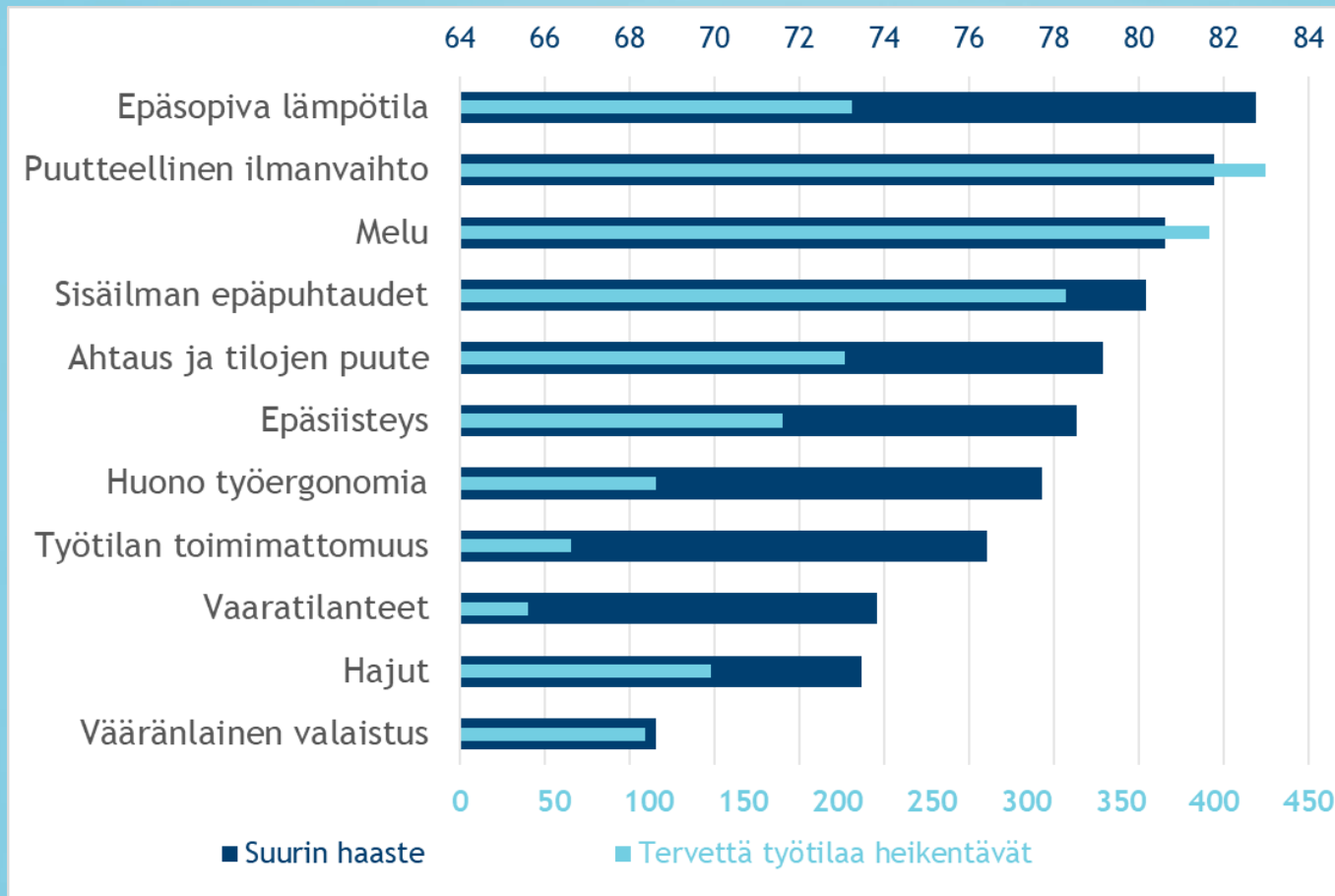

Millaiset asiat heikentävät tervettä työtilaa?

Mitkä ovat suurimmat haasteet terveen työtilan kannalta?

Epäsopiva lämpötila OAJ:n terveen työtilan suurin haaste

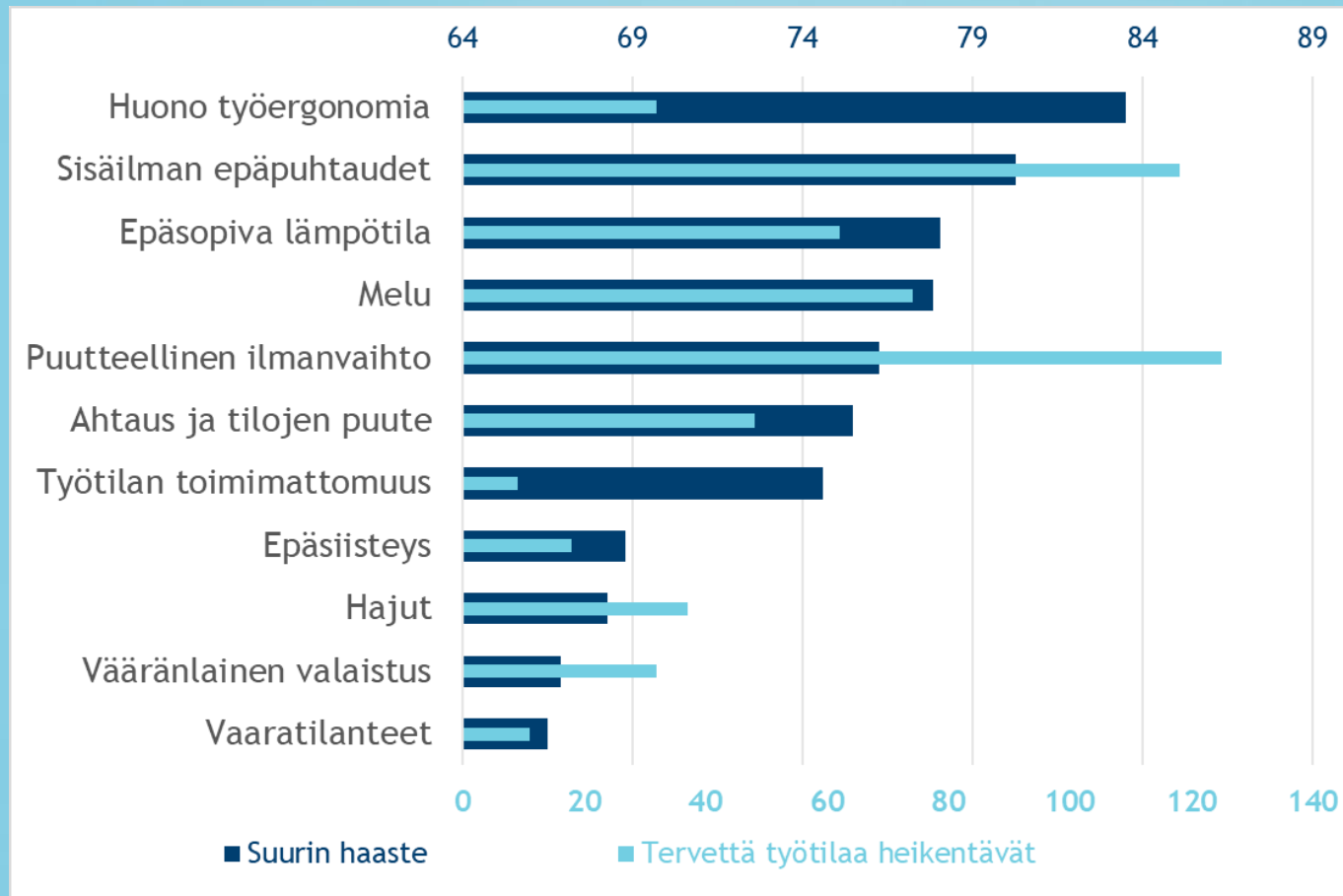

Millaiset asiat
heikentävät
tervettä työtilaa?

Mitkä ovat
suurimmat
haasteet terveeseen
työtilaan?

Huono työergonomia erottuu Tehyn suurimpana haasteena

Millaiset asiat
heikentävät
tervettä työtilaa?

Mitkä ovat
suurimmat
haasteet terveen
työtilan kannalta?

OAJ:n ja Tehyn terveen työtilan näkemyksissä eroja

... Vaikka neljä viidestä terveen työtilan kannalta suurimmasta haasteesta esiintyy sekä OAJ:n että Tehyn haasteiden kärkiviisikossa.

OAJ:n edustajien suurin haaste on epäsopiva lämpötila. Vastauksissa korostuu jonkin verran enemmän puutteellisen ilmanvaihdon ja epäsiisteyden merkitys.

Tehyläisten suurin haaste on huono työergonomia. Huono työergonomia ja sisäilman epäpuhtaudet nousevat voimakkaammin esiin.

MITÄ SITEN

Osallistujaryhmien yhteisiä keinoja haasteiden ratkaisuun

- Ennakoiva kiinteistönhuolto
- Käyttäjäkokemusten jatkuva kuuleminen, reagoinnin varmistaminen sekä tarpeiden todellinen huomiointi
- Koetun ongelman syyn selvittäminen, vastuiden selkeyttäminen
- Avoin ja rehellinen vuorovaikutus tilojen käyttäjien ja ylläpitäjien välillä
- Tilojen käyttäjien kouluttaminen ja opastus talotekniikan käyttöosaamiseen
- Ilmanvaihdon oikea mitoitus ja säätö tilakohtaisesti sekä ajantasainen huoltaminen
- Laadukkaasta rakentamisesta kiinnipitäminen, hankintaosaamisen lisääminen
- Muunneltavat tilat ja kalusteet
- Akustiikkalevyjen, väliseinien ja sermien käyttö
- Siivoussopimus tilaratkaisun tarpeen mukaan
- Tilojen käyttö niiden alkuperäiseen tarkoitukseen

Yhteenvetoa keskustelusta

- Moninaiset sisäilman ongelmat sekä työergonomian puute ovat suurimmat haasteet terveen työtilan kannalta
- Ideat haasteiden ratkaisuiksi ovat hyvin erikokoisia arjen pienistä konkreettisista keinoista rakennuksen räjäyttämiseen - pienilläkin käytännön teoilla voidaan siis saada muutosta aikaan
- Lähes 2/3:lla osallistujista on negatiivisia kokemuksia terveestä työtilasta viimeisen kolmen vuoden ajalta
- Myös koetut haitat sekä kokemukset tervettä työtilaa edistävästä asioista liittyvät enimmäkseen sisäilmaongelmiin
- Osallistujilla on vahva kokemus siitä, että oireita ei oteta tosissaan - tiedetään, ketä asian kanssa lähestyä, mutta mitään ei välttämättä tapahdu
- Omalla asenteella ja aktiivisuudella on suuri merkitys haasteiden kanssa pärjäämisessä

Terveen työtilan haasteiden ratkaiseminen

OAJ:n ja Tehyn edustajien näkemykset

Puutteellinen ilmanvaihto

Sisäilman epäpuhtaudet

- Ilmanvaihtolaitteistojen oikea mitoitus, asentaminen, säätäminen ja huoltaminen asiantuntevien tahojen toimesta sekä riittävä opastus ja perehdytys niiden käyttämiseen
- Koneellisen ilmanvaihdon sulkukielto viikonlopuiksi ja loma-ajoiksi
- Mahdollisuus luokan tuulettamiseen, pölyä keräävät tavarat kaappeihin
- Ryhmäkoon mitoittaminen tilan mukaan, tyhjentäminen tauon ajaksi
- Sisäilman tutkiminen, kunnolliset korjaavat toimenpiteet ja seuranta → tiedottaminen ja raportointi
- Työntekijöiden kuunteleminen, tilojen vastuuhenkilöiden nimeäminen
- Ilmanpuhdistuskoneen käyttöönotto, viherkasvien lisääminen
- Uudisrakennus sisäilmaongelmaisen tilalle, laadukas rakentaminen, irtaimiston käsittely ennen uuteen tilaan viemistä

Koko ilmanvaihto pitäisi suunnitella painovoimaiseksi siten, että ikkunoiden aukaisulla ja luokkakohtaisella ilmalämpöpumpulla / puhdistimella olisi mahdollista itse vaikuttaa luokan ilman laatuun vaihtuvien tilanteiden mukaisesti, sekä mahdollisesti koneellisella ilmanpoistolla nopeuttaa ilman vaihtumista.

Huono työergonomia

- Tilan käyttäjien kuuleminen tilojen kalustamisessa ja kalustuksen uusimisessa
- Satulatuolien ja säädettävien työpöytien hankkiminen, tiedon lisääminen oikeista työasennoista
- Työtilojen muokattavuus
- Epäkohtien esittäminen työpaikan ”ergonomiavastaavalle”, jolla enemmän tietoa hyvästä ergonomiasta
- Seisomatyöskentelyn lisääminen
- Tilojen sähköjen uusiminen: pistorasiat oikealle korkeudelle ja oikeisiin paikkoihin

Muuttuvat, säädettävät ja ehjät kalusteet. Erilaisia työasentoja esim. lasta hoidettaessa, siivotessa ym. Työnantajan pyyntönä yhteistyö työterveyshoitajan ja fysioterapeutin kanssa, heidän työpaikalle tulo ja työn seuranta. Ohjeistus ja koulutus heidän huomioidensa mukaan.

Opettajia pitäisi kuulla tiloja kalustettaessa ja kalustusta uusittaessa. Lisäksi pitää (ainakin meillä ottaa huomioon), että luokkahuoneet ovat eri kokoisia ja osa opettajista kiertää luokasta luokkaan. ---

Epäsopiva lämpötila - liian kuuma / kylmä

- Huonekohtainen lämpötilan säätäminen
- Ilmalämpöpumpun asentaminen
- Lisätuulettimien ja -pattereiden käyttöönotto, pattereiden toiminnan tarkistaminen ajoissa syksyllä
- Ilmastointi päällä 24/7, myös viikonloput ja lomakaudet
- Ikkunoiden tiivistäminen ja tiivisteiden uusiminen, työpöydän siirtäminen pois ikkunan vierestä, paksumpien verhojen käyttäminen talvella
- Lämpötilanmukainen pukeutuminen

Pitäisi olla mahdollisuus itse säätää, suurissa ulkolämpötilavaihteluissa järjestelmät ei pysy mukana... Ilmalämpöpumppu??

Oikeanlainen pukeutuminen - villasukat jalkaan, jos mahdollista. ---

Meluisa ympäristö

- Kuulosuojaimien käyttö
- Äänieristyksen parantaminen: akustiikkalevyt seiniin ja kattoon, akustiikkaa parantavat rakennusmateriaalit, ääntä vaimentavat kankaat ja pehmeämmät pintamateriaalit
- Ryhmäkokojen pienentäminen
- Hiljaisempien koneiden hankkiminen, laitteiden jaksoittainen käyttö
- Työn tauottaminen, ”hiljaiset hetket”
- Tilojen rajaaminen: väliseinät, -sermit ja -ovet, tilanjakajat
- Mahdollisuus pienryhmä-, jako- ja hiljaisiin tiloihin
- Pelisäännöt avotilassa toimimiseen
- Pehmusteiden kiinnittäminen siirreltävien kalusteiden jalkoihin

Akustiikkalevyt kattoon, iso ilmoitustaulu takaseinälle, tekstiilejä ja raskaat verhot. Itse hommasin jo omaan luokkaani matot ja verhot. Ja lisää tulossa. Ja viherkasveja.

--- Onko kaikkien laitteiden oltava päällä yhtä aikaa? Työn tauottaminen, hiljaisuushetket.

Ahtaus ja tilojen puute

Jako-, ryhmä-, sosiaali- ja hiljaisten tilojen puute

- Ryhmäkokojen pienentäminen
- Työtapojen sopeuttaminen ahtaisiinkin tiloihin
- Erilaisten luokan ulkopuolisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen
- Etätöiden tekeminen
- Ylimääräisen tavaran poistaminen tilasta, varastojen järjeistäminen
- Tilojen helppo ja toimiva varaussysteemi esim. asiakastapaamisille
- Oma henkilökohtainen työskentelytila oman luokkatilan puuttuessa: tavaroiden säilytystila, TVT-välineet ja sermit

Jos rahaa esim. parakkimuotoiseen lisätilaan ei ole, työtavat on sopeutettava ahtaisiin tiloihin, vaikka opetussuunnitelman tavoitteet eivät täyttyisikään.

Työtiloja ei riitä kaikille, huoneita joutuu varailemaan asiakastapaamisia varten.

Työtilan toimimattomuus

Muunneltavuuden puute, tilaa ei suunniteltu nykykäyttötarkoitukseen, avotila, sijainti kulkureitin varrella, tilasta ikkunat käytävään

- Tilojen monikäyttöisyyden ja mahdollisten muutosten huomioonottaminen jo suunnittelussa
- Avotilan jakaminen ”soppeihin”, äänieristettyjen hiljaisten tilojen järjestäminen
- Oven sulkeminen käytävään
- Etätöiden tekeminen

Avokonttorin yhteyteen joku tila, jossa voi keskustella ja puhua puhelimeen tarvittaessa.

Mikäli toiminta muuttuu alkuperäisestä, täytyisi ensin olla kokonaisvaltainen suunnittelu tiloihin. Jo pelkkä väliseinä muuttaa esim. ilmanvaihdon tilannetta.

Tilojen epäsiisteys

Siistimisen laadun varmistus:

- Talon omien siistijöiden ja heidän pysyvyytensä varmistaminen
- Selkeä toimeksianto siistijöille
- Siistijöiden ammattitaidon ja riittävän kohdetiedon varmistaminen
- Tilojen käyttäjien mukaanotto siistimisen kilpailutukseen
- Käyttäjien keskusteluyhteyden varmistaminen siistijöihin
- Tavaramäärän karsiminen, tavaroiden säilöminen kaappeihin
- Siistimisen aikataulumuutosten joustava mahdollistaminen
- Likaa kestävien materiaalien käyttäminen
- Sanktioiden käyttöönotto laiminlyönneistä

Tilan siivoojien koulutus ja tarkastus. Mikä siivous kuuluu kenellekin? Avoimeksi siivoussopimus ja siihen mahdollisuus tehdä tilakohtaista tarkennuksia. Myös tilankäyttäjien aktivoituttava kertomaan puutteista siivouksesta vastaavalle taholle.

Riittävä siivous ja sen mahdollistamiseksi tyhjät pinnat. Myös vaikeammin puhdistettavat pinnat (esim. korkealla olevat, putket jne.) pyyhittävät riittävin väliajoin.

Vaaratilanteet

- Ryhmäkokojen pienentäminen
- Sähkölaitteiden asennus ammattilaisen toimesta
- Liukumattomien mattojen hankkiminen
- Kulkuesteiden raivaaminen käytäviltä
- Sisäilmaongelmien tunnistaminen ja hoitaminen mahdollisimman pian
- Uusien kalusteiden hankkiminen ennakoiden
- Jäisen pihan hiekoittaminen talvella

Ryhmäkokojen pienentäminen. Lapsia suhteessa ryhmän tiloihin ja henkilöstön määrään on paljon. Vaaratilanteita tulee herkemmin, äänenvoimakkuus nousee usein liian korkeaksi ja henkilöstön reagointinopeus heikkenee heidän väsyessään.

Vanhat ja rikkiäiset kalusteet pois, potilasturvallisuus vaarantuu huonojen kalusteiden myötä.

Hajut

Viemärin, maakellarin, pakokaasun ja tupakan haju sekä hajusteet

- Hajun alkuperän mahdollisimman nopea kartoitus ja toimenpiteet sen poistamiseksi
- Ilmanvaihdon säätäminen ja uusiminen, suodattimien puhdistaminen
- Putkistojen puhdistus ja hajulukkojen huolto, lattiakaivon kastelu
- Tupakoinnin ja autojen tyhjäkäynnin kieltäminen ulko-ovien edustoilla
- Tiedon lisääminen hajusteilyherkkyydestä - työntekijöiden, yhteistyökumppaneiden, vanhempien ja omaisien informointi

Ilmanvaihdon säätäminen ja hajulukkojen huolto. Usein viemärin haju tulee korkeapaineelle ja viikonloppuisin, jolloin ilmastointi on puolitettu.

Tiedon jakaminen hajusteilyherkkyydestä. Asian sitominen työturvallisuuteen työpaikoilla. Tiedotus ja valistaminen, yhteistyötahojen sitouttaminen hajusteettomuuteen.

Vääränlainen valaistus - liian kirkas / liian hämärä

- Valoautomaatiikan korjaaminen tai poistaminen, tilalle normaalit valokatkaisimet ja -säätimet
- Valaistuksen huolellinen suunnittelu, valojen lisääminen tai vähentäminen, valaistuksen oikein kohdentaminen
- Pimennysverhojen käyttö

Toimivat valaisimet luokkiin ja kaikkiin luokkiin säätimellä toimivat valaisimet. Toimiva huolto.

Remontoimalla valaistus tiloissa olevien laitteiden mukaisiksi. Esim. liitutauluvalaistus turha, jos ei sitä käytä.

Hyvä kohdevalaistus, kattovalaisimissa himmennysmahdollisuus.

Muita esiin nousseita asioita

- Epäesteettisyys: käyttäjien mahdollisuus somistaa ja sisustaa tilaa haluamallaan tavalla

Työympäristö pitää voida somistaa! Se on oleellinen osa viihtyvyyttä omassa työympäristössä. Ajankohtaiset julisteet yms. ovat myös tärkeitä keskustelun ja ajatusten avaajia. Ilmaa puhdistavat kasvit etenkin on ihan älytöntä kieltää varsinkin tällaisena aikana kun sisäilma on tietyn ikäisissä rakennuksissa uskomattoman huono!

Tulevaisuuden lisäpanostukset ongelmien ratkaisemiseksi

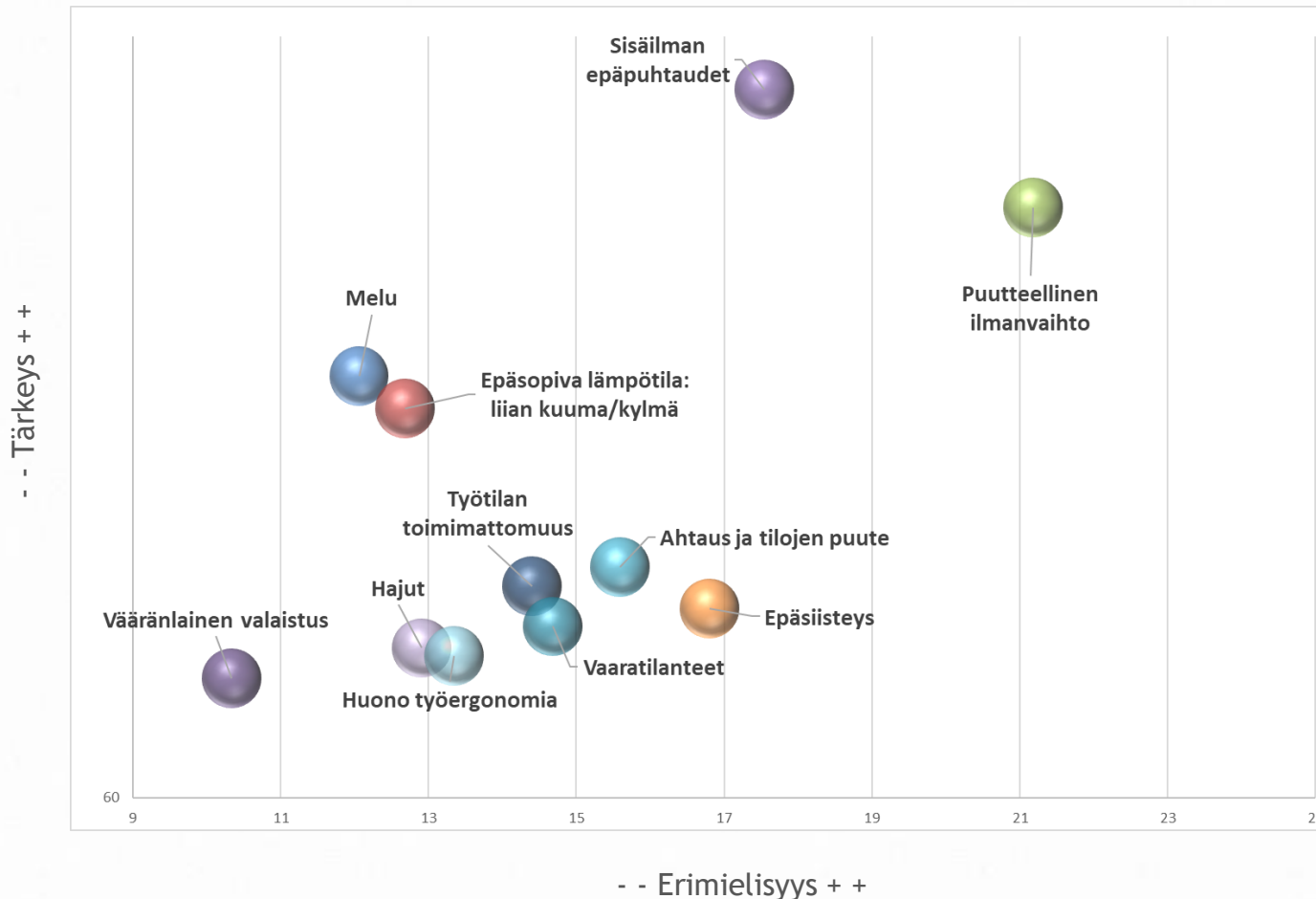
Ylläpitäjien ja käyttäjien johdon näkemykset

Ylläpitäjien ja käyttäjien johdon ensihavaintoja tuloksista

- 66 osallistujaa arvioi tulosten viestiä toimialalle ja onnistuneita ratkaisuja
- Samansuuntaiset ajatukset OAJ:n ja Tehyn osallistujien kanssa keskeisistä riskitekijöistä terveille tiloille
- Rakentamisvaiheen panostaminen tilojen terveyteen olennaista
- Ilmanvaihdon oikeat säädöt ja niiden säilyttäminen (myös muuttuvan) käytön mukaisena usein yhteydessä ongelmiin
- Selkeiden tavoitteiden määrittely ja seuranta on välttämätöntä
- Ongelmiin puuttumisen prosessi ja käyttäjän toimien merkitys terveille kaikille tutuksi. Huomio eri vastuuorganisaatioiden yhteistoimintaan.

Sisäilman epäpuhtauksiin ja ilmanvaihdon puutteisiin panostettava

Mihin on mielestäsi panostettava vielä nykyistä enemmän?

Arvioitu tärkeys (0-100) ja tärkeysarvioiden hajonta osallistujien välillä (erimielisyys).

Käytännön ratkaisuja

• Sisäilman epäpuhtaudet

- Suunnitteluvaiheessa riskirakenteiden välttäminen, nykyisten selvittäminen
- Käyttäjäkokemusten jatkuva kuuleminen ja seuraaminen, ongelmien tutkimisen selkeät vastuuketjut, vastuuhenkilö kohteissa
- Yhteistyön lisääminen käyttäjien ja omistajan välille

• Puutteellinen ilmanvaihto

- Mitoitus, säätö ja huolto kohdalleen. Huomioidaan tilojen suunnitelman mukainen käyttö, esim. käytävien ja varastotilojen käyttö toimintaan, koulujen ryhmäkoot, muuttavat tilannetta. Tilakohtaiset säädöt.
- Painesuhteiden mittaus, olosuhteiden seuranta havainnoinnin lisäksi teknisin järjestelmin
- Käyttäjien koulutus ja opastaminen

Jos on rakenneaurioita, ne on korjattava. Muussa tapauksessa voidaan selvittää IV-remontilla ja siihen liittyen IV:n älykkäällä säätämällä antureilla tapahtuvaa ohjausta hyödyntäen.

Käytännön ratkaisuja

•• Melu

- Paikalliset selvitykset työpaikoilla, akustiikkalevyjen hyödyntäminen eristyksen parantamiseen, väliseinien, sermien, tilanjakajien hyödyntäminen tilojen rajaamiseen.

- Toiminnalliset järjestelyt

•• Epäsopiva lämpötila

- Huonekohtaiset säädöt, palaute käyttäjälle. Ylläpitohenkilöstön, ei yksilökohtaiset, säädöt.

•• Ahtaus ja tilojen puute

- Työtapojen muutokset, ei muiden kuin toimintaan suunniteltujen tilojen käyttöä korvaamaan tilanpuutetta

Äänieristyksen parantaminen pienin käytännön toimin, esim. akustiikkalevyjen hyödyntäminen. Tilojen rajaaminen: väliseinät, -sermit ja -ovet, tilanjakajat. Huolellisesti suunniteltu akustiikkasuunnittelu on tätä päivää, koska melun vaikutus kulminoituu muihin oireiluun, ja pahimmillaan työyhteisö alkaa voimaan pahoin, aiheuttaen monenmoisia ongelmia, jotka peilautuvat taas eteenpäin. ---

Käytännön ratkaisuja

• Työtilan toimimattomuus

- Muunneltavat tilat. Käyttäjäselvitykset. Kalusteet

• Epäsiisteys

- Jos käyttäjä vastaa siivouksesta, varmistettava tilaratkaisujen tarpeen mukainen siivoussopimus ja sen valvonta. Selkeät toimeksiannot tilojen ominaisuuksien mukaan.

• Vaaratilanteet

- Henkilöstön, esimiesten ja työsuojelun toimiva yhteistyö ja tiedonkulku

• Hajut

- Syyn selvittäminen, IV-säädöt, suodattimet, toimiva ja dokumentoitu vastuunjako ja käyttäjien informointi

• Huono työergonomia

- Muunneltavat tilat ja kalusteet
- Henkilökohtaisten tarpeiden selvittäminen, yhteistyö työterveyden ja fysioterapeutin kanssa. Tiedotus, työmenetelmien kehittäminen

Arvio onnistumisten ansioista tähän mennessä

- Voimakkaasti yhteistyökysymys. Avoin dialogi. Käyttäjän osallistuminen kaikilla tasoilla
- Ratkaisuhakuinen yhteisten tavoitteiden määrittäminen realistiselle tasolle. Jatkuva vastuuhenkilöiden yhteinen arviointi ja kehittäminen.
- Käyttäjän ilmoituskynnys matalaksi, toimivat järjestelmät ilmoituksen jättämiseen, palaute ja toimenpiteiden seuranta.
- Jatkuva ilmanvaihdon toimivuuden seuranta ja mittaaminen. Muutokset käytössä huomioitava.
- Monikäyttöisten tilojen suunnittelu mahdollisuuksien mukaan eri käyttäjienkin tarpeisiin.

Sisäilmaongelmaisten tilojen kunnostus ja uudisrakentamisessa avoin tiedotus ja henkilöstö mukaan jo varhaisessa vaiheessa. Yhteistyö eri toimijoiden kesken.

Kokemukset terveestä työtilasta

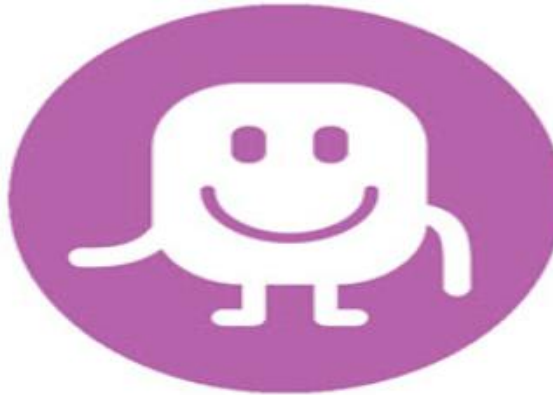
OAJ:n ja Tehyn edustajien näkemykset

Kokemukset terveestä työtilasta

Lähes 2/3:lla negatiivisia kokemuksia

5.60% (41)

33.74% (247)

40.71% (298)

19.95% (146)

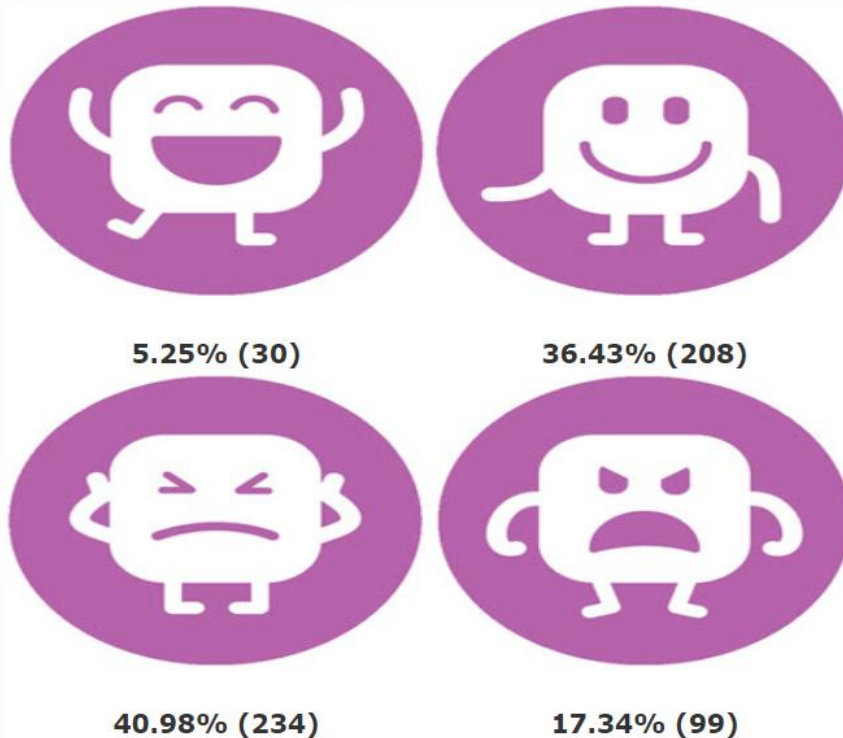
Millainen on oma
kokemuksesi
terveestä työtilasta
viimeisen kolmen
vuoden ajalta?

(n=732)

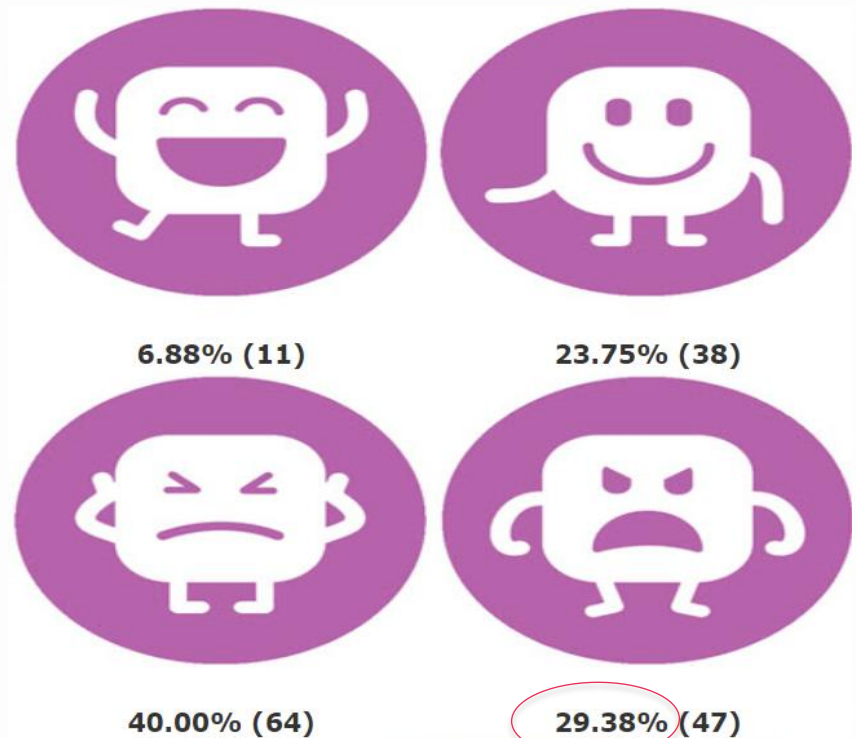
1/5 osallistujista
kokee tilanteen
todella huonona

OAJ:n ja Tehyn kokemuksissa on eroja

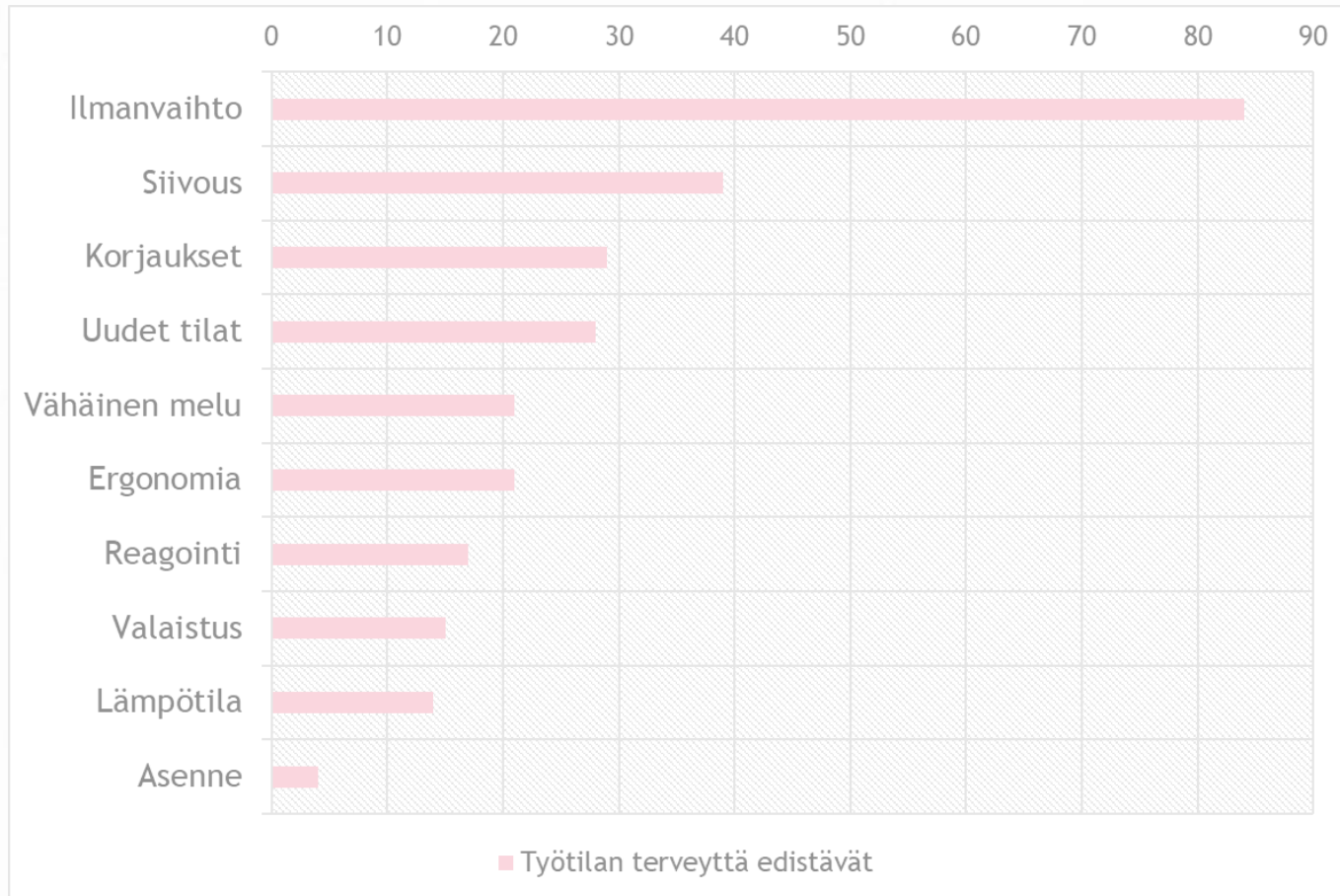
OAJ

Tehy

Työtilan terveyttä edistää parhaiten tehokas ilmanvaihto

Mitkä asiat ovat
oman kokemuksesi
mukaan erityisesti
edistäneet työtilan
terveyttä?

(n=223)

*Asteikko kertoo,
kuinka monta kertaa
ko. teema on
mainittu aineistossa.*

Työtilan terveyttä edistävät

- **Hyvä ilmanvaihto**
Koneellinen ilmanvaihto, suodattimien säännöllinen vaihto, ilmastointiputkien puhdistus, säädettävä ilmastointi, tuuletusmahdollisuudet
- **Huolellinen ja säännöllinen siivous**
Hyvä keskusteluyhteys siivoojiin
- **Korjaukset ja remontit**
Ilmastointiremontti, riittävän iso peruskorjaus pintaremontin sijaan, suora keskusteluyhteys remontoijiin
- **Uudet työtilat**
Vaikuttamismahdollisuudet uusien tilojen suunnitteluun
- **Hyvä työergonomia**
Säädettävät sähkötyöpöydät, työfysioterapeutin käynnit, satulatuolit, ErgoPro-ohjelma tietokoneessa

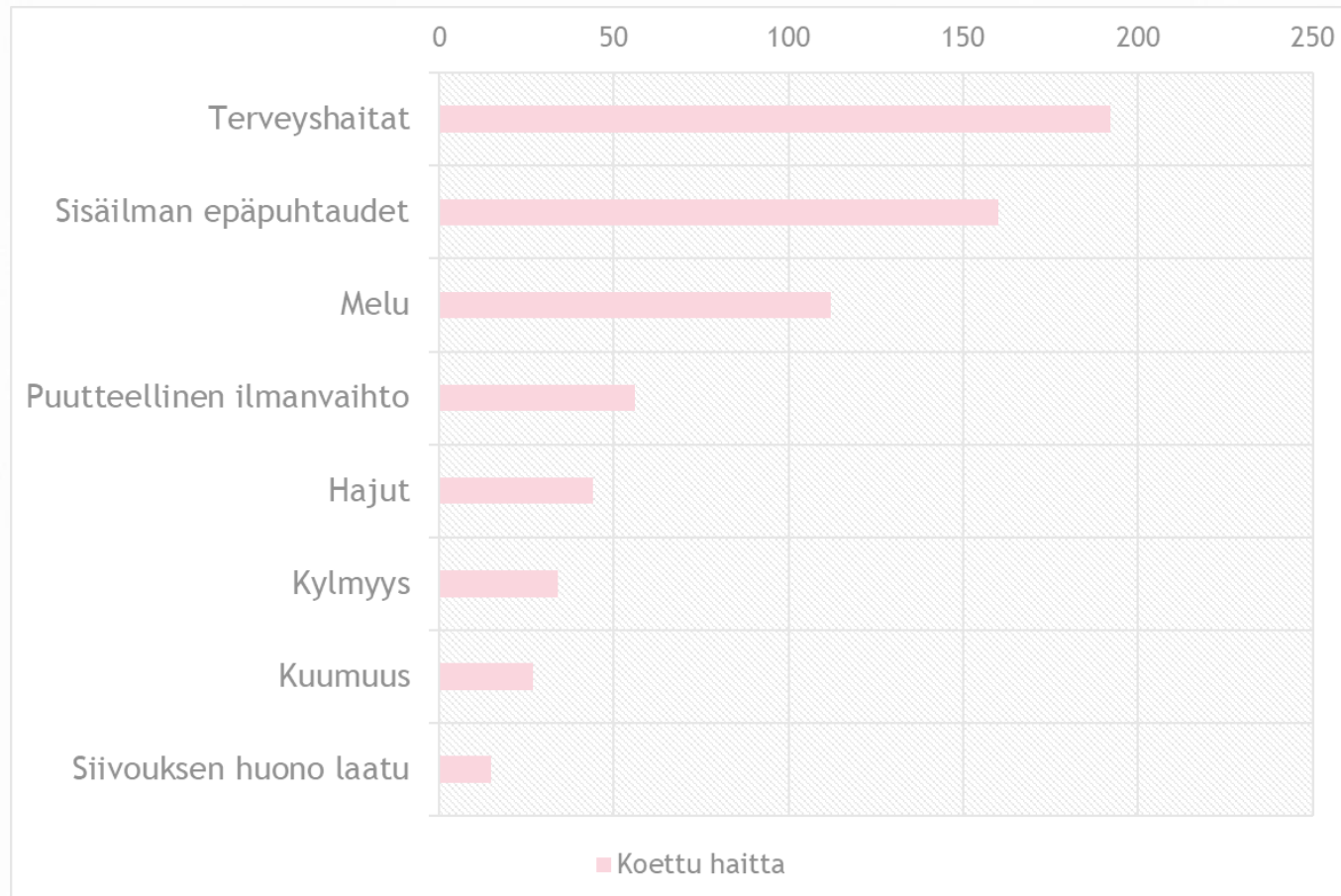

Työtilan terveyttä edistävät

- **Vähäinen melu**
Akustiikan ja äänieristyksen korjaustoimenpiteet, pehmeät pinnat kalustuksissa, oma työhuone, yhteiset pelisäännöt oppilaiden kanssa, oppilaiden oikeanlainen ryhmittely, suljettavat väliovet
- **Haasteisiin reagointi ja puuttuminen**
Oma aktiivisuus ongelmien esiintuomisessa, ongelmien nopea käsittely esim. sisäilmatyöryhmässä, reagoiminen asiantuntijalausuntoihin
- **Riittävä valaistus**
- **Sopiva lämpötila**
- **Oma asenne**
Positiivinen ajattelu, käytännön pienten ongelmien ratkominen itse

Terveyshaittoja suurilta osin sisäilman epäpuhtauksista johtuen

Millaisia haittoja olet kokenut?

(n=400)

Asteikko kertoo, kuinka monta kertaa ko. tema on mainittu aineistossa.

Koetut haitat työtilassa

- 🔍 Terveyshaitat & sisäilman epäpuhtaudet
Sisäilman epäpuhtauksiin (mikrobeihin, kemikaaleihin, pölyyn yms.) liittyvät oireet: iho-oireet, päänsärky, tulehdukset, äänenmenetys, silmäoireet, astma
- 🔍 Meluhaitat
Kova meteli, olemattomat äänieristeet ja huono akustiikka, avo- ja ovettomat tilat
- 🔍 Puutteellinen ilmanvaihto
Ei koneellista ilmanvaihtoa eikä tuuletusmahdollisuuksia, tunkkainen ja kuiva sisäilma, hapenpuute
- 🔍 Hajuhaitat
Viemärin, kellarin (homeen), liiman, kumin ja kemikaalien hajut
- 🔍 Tilassa liian kylmä
- 🔍 Tilassa liian kuuma
- 🔍 Siivouksen huono laatu

Löydetyt toimivat ratkaisut

- **Terveyshaitat, sisäilman epäpuhtaudet & huono ilmanvaihto**

Koneellisen ilmanvaihdon lisääminen, ilmanpuhdistimien käyttäminen, tilan paineistuksen säätäminen, ilmastointikanavien puhdistus, etätöiden tekeminen, ikkunoiden ja ovien avaaminen, väistötiloihin siirtyminen, uuden rakennuksen rakentaminen

Millainen toimiva ratkaisu on löydetty?

(n=223)

- **Meluhaitat**

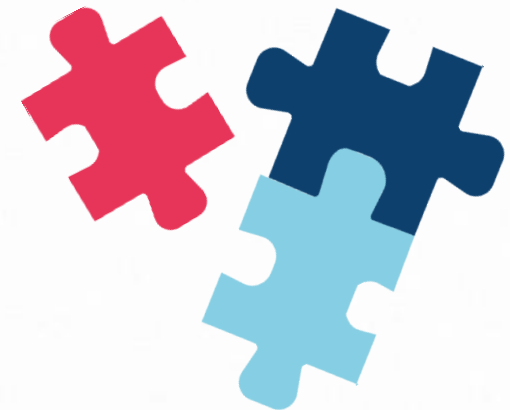
Tilanjakajat, räätälöidyt korvatulpat, ovien sulkeminen, ruokailun porrastaminen, akustiikkalevyjen asentaminen, vastamelukuulokkeet, huopatassut kalusteiden alle, pienryhmätoiminta

- **Hajuhaitat**

Lattioiden kuivattaminen

- **Tilassa liian kylmä**

Ilmalämpöpumppu, siirreltävät lämpöpatterit

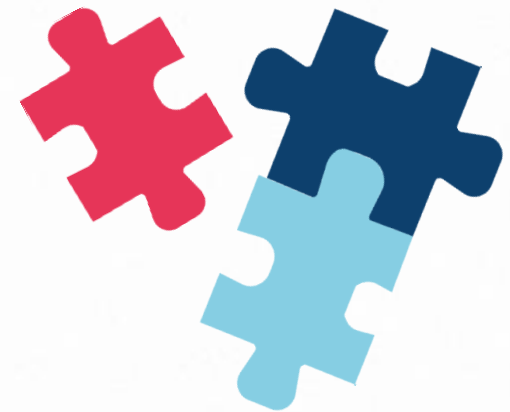
Löydetyt toimivat ratkaisut

- **Tilassa liian kuuma**
Ilmalämpöpumppu, ilmanviilennin, ikkunoiden avaaminen
- **Huono siivouksen laatu**
Tehostetut ja ylimääräiset siivoukset,
kommunikointi siivoojan kanssa, siirtyminen
”sukkakouluun”

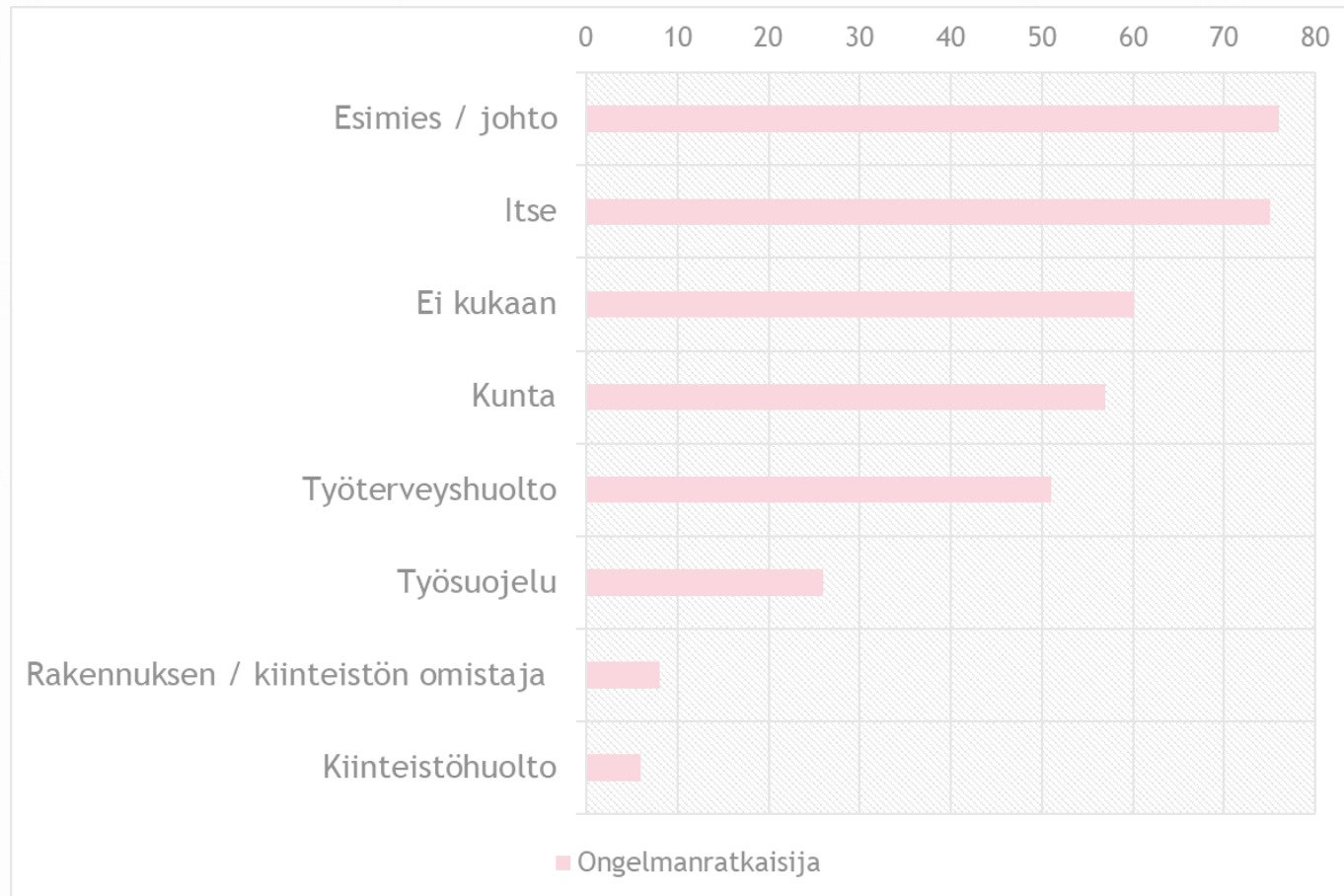

Millainen toimiva
ratkaisu on löydetty?

(n=223)

Esimes, johto tai työntekijä itse useimmiten ongelmaratkaisijan roolissa

Kuka on toiminut ongelmanratkaisijana?

(n=343)

Asteikko kertoo, kuinka monta kertaa ko. teema on mainittu aineistossa.

Ratkaisukeskeisiä lainauksia aineistosta

Ilmanvaihdon puhdistus ja rohkeus ottaa esille työtilaan liittyvät ongelmat. Mikään asia ei korjaannu, ellei asioita alun alkaen oteta esille.

Järkevä keskustelu teknisen puolen kanssa ja oma toiminta tiloissa. Yhdessä ja sovussa saa enemmän aikaiseksi kuin vain valittamalla.

Viemällä asioita eteen päin päättävälle ja tekeville tahoille. Työsuojelun ja työterveyshuollon ajan tasalla pitäminen ja sitä kautta asioiden eteneminen.

Uusi rakennus, hyvä yhteistyö siistijän kanssa, oma tsemppi tilojen tyhjänäpitoon (tavaroilla omat paikat), lasten kasvattaminen omien jälkien korjaamiseen ja siististä ympäristöstä nauttimiseen.

Hiekan pölyä vähennetään siirtymällä sukkakouluun. Tavaroita pyritään saamaan ovellisiin kaappeihin suojaan sekä turhia tekstiilejä luokassa pyritään välttämään. Ruokailu on porrastettu melun vähentämiseksi, akustiikkalevyt laitettu ruokalan kattoon. Ilmastointia on säädetty.

Olen itsenäisesti, työntekijänä, ollut vastuussa ongelmanratkaisussa. Työterveyshuolto sekä Aluehallintoviraston työsuojelu ovat olleet asian hoitamisessa tärkeässä roolissa.

Osallistumiset ja osallistumispolut

Tavoite, kutsuminen ja osallistuminen

Tavoite:

Kerätä näkemyksiä ja kokemuksia terveestä työtilasta sekä ratkaisuehdotuksia työtilojen haasteisiin

Kutsuminen:

Suorat sähköpostit, uutiset

Osallistumiseen käytetty aika
per osallistunut:
13 min

Osallistumisaika:

OAJ ja Tehy:
lokakuu 2018

Ylläpitäjien ja käyttäjien johto:
joulukuu 2018

Osallistumisia yhteensä:

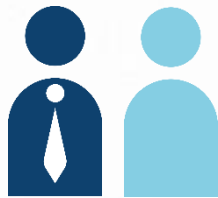
OAJ 888

Tehy 328

Ylläpitäjien ja käyttäjien johto
66

= Yhteensä 1282

Taustatietoja OAJ:n 888 osallistumisesta

Pääasiallinen tehtävä

Neljäsosa osallistujista lehtoreita ja aineenopettajia, viidennes luokanopettajia.

Ala / oppilaitostyyppi

Osallistujista puolet peruskoulusta ja päiväkodista.

Päiväkodin / oppilaitoksen ylläpitäjä

Kunta tai kuntayhtymä yleisin ylläpitäjä (60 %).

Työskentelykunta

Eniten osallistumisia Helsingistä, Espoosta, Tampereelta, Jyväskylästä, Lahdesta ja Vantaalta.

Rakennuksen omistaja

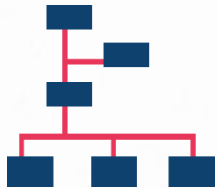
Kunta rakennuksen omistaja 75 %:sesti.

Taustatietoja Tehyn 328 osallistumisesta

Nykyinen työnantaja

80 % osallistujista työskentelee julkisella sektorilla.

Asema organisaatiossa

Suurin osa osallistujista työntekijöitä (78 %).

Ammattinimike

Sairaanhoitajia reilu puolet osallistujista.

Työskentelykunta

Eniten osallistujia Helsingistä, Oulusta, Tampereelta, Turusta, Kuopiosta ja Lahdesta.

Rakennuksen omistaja

Kunta rakennuksen omistaja 50 %:sesti.

Taustatietoja ylläpitäjien ja käyttäjien johdon 66 osallistumisesta

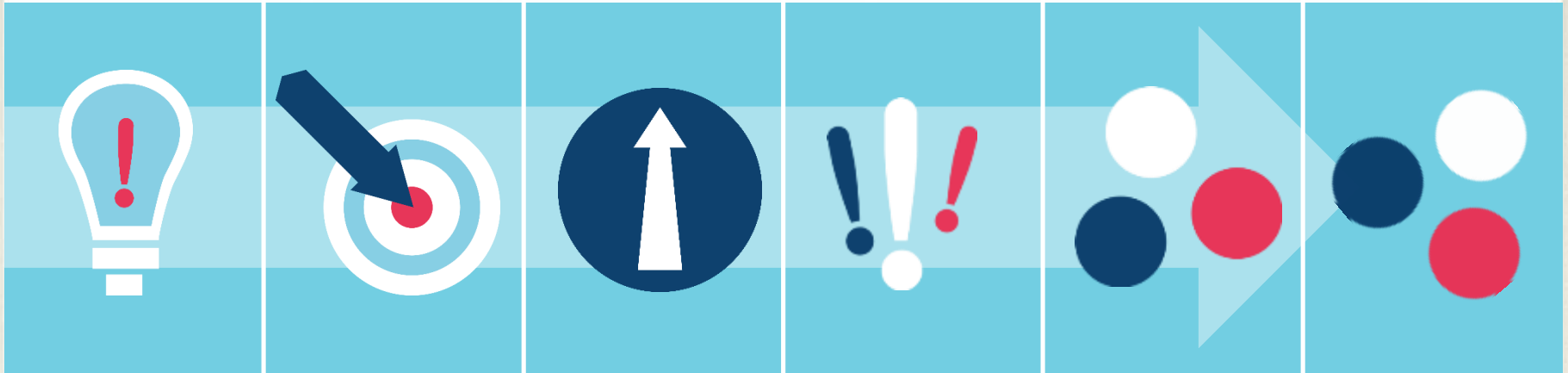

Osallistumisrooli

65 % osallistujista koulutus- sekä sosiaali- ja terveysalan asiantuntijoita.

Kiinteistö- ja rakennusalan asiantuntijoita 30 %.

Osallistumispolku / OAJ ja Tehy

Millaiset asiat heikentävät tervettä työtilaa?

Mitkä ovat kolme suurinta haastetta terveen työtilan kannalta?

Mitä haasteille tulisi tehdä?

Millainen on oma kokemuksesi terveestä työtilasta?

JOKO: Mitkä asiat ovat oman kokemuksesi mukaan erityisesti edistäneet työtilan terveyttä?

TAI: Millaisia haittoja olet kokenut? Millainen toimiva ratkaisu on löydetty? Kuka on toiminut ongelman-ratkaisijana?

Osallistumispolku / ylläpitäjien ja käyttäjien johto

Mikä on omasta näkökulmastasi tulosten keskeinen viesti?

Mihin meidän tulisi panostaa nykyistä enemmän?

Millä käytännön ratkaisuilla saamme edistettyä asioita? Mitä pitäisi tehdä ja kenen? Miten itse voit tehokkaimmin vaikuttaa asiaan?

Mitä toimivia ratkaisuja on jo löydetty?

Liitteenä taustamuuttujataulukot

Taustamuuttujatiedot / OAJ

PääASIALLINEN TEHTÄVÄSI TÄLLÄ HETKELLÄ		%
lastentarhanopettaja	103	11.6
erityislastentarhanopettaja	19	2.1
päiväkodin johtaja	25	2.8
esiluokanopettaja	19	2.1
luokanopettaja	167	18.8
erityisopettaja tai erityisluokanopettaja	95	10.7
opinto-ohjaaja, oppilaanohjaaja	18	2
lehtori, aineenopettaja	223	25.1
päätoiminen tuntiopettaja	36	4
tuntiopettaja	17	1.9
apulaisrehtori	10	1.1
rehtori	24	2.7
sivistys- tai opetustoimenjohtaja tms.	4	0.4
aikuiskoulutusjohtaja tai toimialajohtaja	1	0.1
opettaja	41	4.6
kouluttaja	14	1.6
yliopettaja	6	0.7
yliopistonlehtori tai vastaava	14	1.6
yliopistonopettaja tai vastaava	2	0.2

Taustamuuttujatiedot / OAJ

PääASIALLISEN TEHTÄVÄSI ALA / OPPILAITOSTYYPPI		%
päiväkoti	157	17.7
peruskoulu	474	53.3
lukio	51	5.7
ammattillinen oppilaitos	88	9.9
aikuiskoulutuskeskus	7	0.8
ammattikorkeakoulu	47	5.3
yliopisto	5	0.6
kansanopisto tai kansalaisopisto	9	1
lasten ja nuorten taidekoulu	2	0.2
musiikkioppilaitos	21	2.4
liikunnan koulutuskeskus	0	0
virasto- tai hallinnontehtävä	12	1.3
PäIVäKODIN / OPPILAITOKSEN YLLäPITäJä		%
kunta tai kuntayhtymä	796	89.6
valtio	5	0.6
yksityinen	87	9.8
RAKENNUKSEN OMISTAJA		%
valtio	4	0.5
kunta	669	75.3
kuntayhtymä	68	7.7
yksityinen omistaja	78	8.8
jokin muu	23	2.6
en tiedä	46	5.2

Taustamuuttujatiedot / Tehy

NYKYINEN TYÖNANTAJASI		%
julkinen sektori	269	81.8
yksityinen sektori	43	13.1
kolmas sektori (mm. säätiö tai järjestö)	10	3
muu työnantaja	1	0.3
ei työnantajaa	6	1.8
ASEMA ORGANISAATIOSSA		%
ylimmän johdon virkamies	4	1.2
lähiesimies	13	4
työntekijä	256	77.8
henkilöstön edustaja	49	14.9
jokin muu	7	2.1
RAKENNUKSEN OMISTAJA		%
valtio	2	0.6
kunta	165	50.2
kuntayhtymä	68	20.7
yksityinen omistaja	48	14.6
jokin muu	17	5.2
en tiedä	29	8.8

Taustamuuttujatiedot / Tehy

NYKYINEN LAILLISTETTU TAI NIMIKESUOJATTU AMMATTINIMIKKEESI		%
fysioterapeutti	13	4
jalkaterapeutti	0	0
kättilö	11	3.3
lähihoitaja	47	14.3
laboratoriohoitaja	8	2.4
röntgenhoitaja	5	1.5
sairaanhoitaja	173	52.6
suuhygienisti	8	2.4
terveydenhoitaja	22	6.7
toimintaterapeutti	0	0
geronomi	1	0.3
sosionomi	6	1.8
kuntoutuksen ohjaaja	0	0
jokin muu	35	10.6

Osallistujien työskentelykunta

Tehy (TOP 21)

Helsinki	34
Oulu	21
Tampere	16
Kuopio	15
Turku	15
Lahti	13
Kotka	7
Lappeenranta	7
Vaasa	7
Kouvola	6
Rovaniemi	6
Seinäjoki	6
Vantaa	6
Hyvinkää	5
Jyväskylä	5
Kemi	5
Pieksämäki	5
Imatra	4
Joensuu	4
Kauhava	4
Lohja	4

OAJ (TOP 47)

Helsinki	83
Espoo	41
Tampere	39
Jyväskylä	37
Lahti	35
Vantaa	35
Turku	32
Oulu	26
Kuopio	20
Rovaniemi	18
Hämeenlinna	14
Vaasa	14
Lappeenranta	13
Joensuu	12
Kangasala	11
Nurmijärvi	11
Kajaani	10
Kotka	9
Nokia	9
Seinäjoki	9
Hyvinkää	8

Laukaa	8
Lohja	8
Mikkeli	8
Tuusula	8
Kerava	7
Masku	7
Pori	7
Siilinjärvi	7
Äänekoski	7
Forssa	6
Hollola	6
Järvenpää	6
Kokkola	6
Kurikka	6
Pieksämäki	6
Porvoo	6
Raahe	6
Sastamala	6
Savonlinna	6
Imatra	5
Kauhava	5
Mäntyharju	5
Raisio	5
Rauma	5
Tammela	5
Vihti	5

Taustamuuttujatiedot / ylläpitäjien ja käyttäjien johto

ROOLI, JOSSA OSALLISTUN		%
Kiinteistö- ja rakennusalan asiantuntija yksityisellä sektorilla	11	16.7
Kiinteistö- ja rakennusalan asiantuntija julkisella sektorilla	12	18.2
Koulutusalan asiantuntija	27	40.9
Sosiaali- ja terveysalan asiantuntija	13	19.7
Joku muu	3	4.5